

Önkormányzati épületek fejlesztési koncepciója

Taksony településközpontját meghatározó – a nagyközség épített környezeti értékeinek, rendeltetéseinek, funkcióinak szempontjából stratégiai szerepet betöltő, kiemelt építészeti arculatot, településképet jelentő – épületeinek fejlesztése kiemelt jelentőségű feladat, és cél a 2014-2019-i tartó ciklus során.

Taksony Nagyközség Önkormányzat 2014-2019 közötti ciklusprogramja célként tűzte több önkormányzati intézmény fejlesztését:

- Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár
- Baross téri „Régi óvoda” épület
- Polgármesteri hivatal épülete
- Oktatási intézmények
- Temető és környéke

Koncepció/rehabilitáció

Az épített környezetünk értékeinek növelése: az épületállomány állagának megóvása, az elavult, mai korszerű használatra nem alkalmas funkciók újraértelmezése, a régi rendeltetések XXI. századi igényekre történő újraaktivizálása érdekében szükséges a rendelkezésre álló épületek hasznosításának újragondolása, ártértelemezése, korszerűsítése és a fenntarthatóság érdekében történő racionalizálása, amelyet Taksony Nagyközség Önkormányzat 2014-2019 közötti ciklusprogramja tartalmaz.

2015 októberében megkezdődött a Taksony nagyközség teljes területére kiterjedő településrendezés eszközök felülvizsgálata, továbbá a településfejlesztési koncepció és az integrált településfejlesztési stratégia felülvizsgálata, amelyhez szükséges az előterjesztésben foglaltak meghatározása.

A célok megvalósításához rendelkezésre álló épületállományt össze kell hangolni a igény szerinti funkciókkal, amelyek alapján a megfelelő építészeti funkciók kialakítását, átalakítását, korszerűsítését, stb. követően az igényként jelentkező rendeltetés a megfelelő helyre telepíthető.

Megfelelő helyet igénylő rendeltetések (jelenlegi épület):

- rendőrség (Baross téri „régi óvoda” épület)
- bokszt klub (Baross téri „régi óvoda” épület)
- Szociális és Gyermekjóléti Szolgálat (Szt. Anna téri új óvoda épület)
- bölcsőde (Fő úti bölcsőde épület)
- közösségi események, rendezvények (Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár épület)
- iskolai tornaterem (Fő út, „kis tornaterem” épület)
- iskolai tanterem (Fő téri óvoda épület)

- polgármesteri hivatal (Fő úti polgármesteri hivatal épület)
- falumúzeum (Tájház)
- általános iskola (iskola épület)
- orvosi rendelő (rendelő épület)
- nappali foglalkoztató

Rendelkezésre álló épületek:

- Baross tér, „Régi óvoda” épülete
- Fő út, Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár épületrész
- Szt. Anna tér, Taksonyi Német Nemzetiségi Óvoda épületrész
- Fő út, Bölcsőde épülete
- Fő út, „kis tornaterem” épülete
- Taksony Vezér Német Nemzetiségi Általános Iskola
- Fő téri óvoda épület
- Tájház épület
- Rendelő épülete

A fejlesztés egy hosszú távú program keretében valósítható meg, amely során az érintett épületek fenntarthatósága javulni fog, a funkcionális elrendezés, **rendeltetések helye racionalizáltabbá válik, ezáltal már rövidtávon optimalizálódnak a fenntartási költségek.**

A fejlesztési koncepció kidolgozásához szerteágazó és mélységében előremutató építészeti elemzésre, felmérésre, értékelésre, majd építészeti tervdokumentációkra lesz szükség, amely alapján egzakt módon eldönthetők a koncepcióban foglaltak megvalósításának optimális irányai.

Az alapkoncepció szerint, a megfelelő helyet igénylő rendeltetések a rendelkezésre álló épületekben, vagy elbontott épületek helyén új épületekben racionálisan, a mai kor igényeinek megfelelő környezetben kell elhelyezni.

Funkció, térigény	Megfelelő épület
Boksz klub, Íjászok	Tervezett Taksony SE klubház, v. Új tornaterem önálló egysége
Rendőrség	Bölcsőde épületrész
Szociális és Gyermejjóléti Szolgálat	„Régi óvoda”
Nappali foglalkoztató	„Régi óvoda”
Közösségi események, rendezvények	Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár
Bölcsőde	Új bölcsőde az óvoda mellett
Iskolai tornaterem	„Kis tornaterem” helyén új tornaterem épület
Iskolai tanterem	Taksony Vezér Német Nemzetiségi Általános Iskola bővítésével
Falumúzeum	Tájház
Orvosi rendelő	Rendelő épülete
Polgármesteri Hivatal	Bölcsőde épületrész bővítésével, vagy Főtéri óvoda helyén új épület

1. Hosszú távon a bölcsőde áthelyezésével felszabaduló terület és épületrész a polgármesteri hivatal részére hasznosítható teret biztosít. A zárt udvar felnyitásával gyalogos tengely és közvetlen gyalogos térbeli kapcsolat alakítható ki a Fő tér és a Fő út között, amely egy jól használható nyitott sétányt képez. A Fő út mozgalmas, dinamikus, és közlekedés szempontjából jól használható területét a koncentrált, ugyanakkor elegáns sétányra felfűzött, organikusan a település közösségi centrumára szervezett közigazgatási tengely térben összekötné, átmenet képezne a Fő tér szakrális és közösségi szórakozási helyével.

2. A Baross téri „régi óvoda” épülete szociális funkcióval aktivizálható, amelyhez az épület felújítására, átalakítására, vagy új épület építésére van szükség. Az udvar a közterület felé felnyitva parkolóként funkcionálhat, amelyre a településközpontban fennálló parkoló hiány miatt nagyon nagy szükség van.

3. Az ökölvívás, mint hagyományos sport tevékenység a tevékenységet igénylő térbe kell, hogy kerüljön, amely biztosítja az egészséges sportoláshoz szükséges feltételeket, és nem megy a befogadó épület kárára, továbbá rendelkezik az igényt kielégítő kiegészítő helyiségekkel: öltöző, zuhanyzó, stb. A boksz klubot a speciális sport funkció miatt, sportolást kiszolgáló épületbe lehet telepíteni. Erre a célra alkalmas lenne az újragondolt Taksony SE klubház, amely tervezett épülete a jelenlegi terv szintjén nem alkalmas a sport egyesült igényeit kiszolgálni kívánó tér megvalósítására, ezért újratervezést igényel. A Taksony SE szellemiségét képviselő újratervezett klubházban kaphatna helyet egy többfunkciós konditeremként, boksz teremként egyaránt használható helyiség csoport, amely kiszolgáltatná a boksz klub igényeit is. Ugyancsak a sportrendeltetés miatt a boksz klub a „kis tornaterem” helyére épülő új épületben önálló egységként is kialakítható.

4. A rendvédelem a közigazgatási centrumot képző tengelyen egy helyre koncentrálnak kapnának helyet a mai bölcsőde megfelelően átalakított épületében, amely által a településen a hivatali ügyintézés, közszolgáltatás minősége fejlődhetne.
5. A Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár épületének újraértelmezésével, korszerűsítésével jelentősen racionalizálni lehetne a meglévő szolgáltatásokhoz rendelkezésre álló tereket, ezáltal fenntarthatóbb, komfortosabb, további használók, bérlők számára hívogatóbbá válna az épület. Az épület újragondolásának célja a mai, korszerű igények magasabb minőségben történő kiszolgálása, a jövőben tervezhető igényekre való felkészülés, ezáltal fenntarthatóbb működtetés megvalósítása, újabb célcsoport helyigényeinek biztosításával többlet bevétel realizálása.
6. Az általános iskolás gyermekek elhelyezésére szolgáló megfelelő színvonalú, és számú tantermet az iskola egységes rendjét tükröző elhelyezéssel kell megvalósítani, amely az iskola szerves bővítésével alakítható ki a leghatékosabb módon.
7. A Polgármesteri Hivatal a mai kor igényeinek megfelelő színvonalas hivatali szolgáltatás nyújtása érdekében felújításra, átalakításra, bővítésre szorul. Megoldásként szolgálhat a bölcsőde funkció áthelyezésével, a megmaradó épület átalakításával történő bővítés, felújítás lehetősége. Alternatív megoldást nyújt a Fő téri óvoda épület elbontásával új hivatali épület építése.
8. Az egészségügyi ellátás, szolgáltatás minősége az orvosi rendelő épület fejlesztésével növelhető.
9. A falumúzeum kialakítását a tájház területén lehet fejleszteni, amely megfelelő helyet biztosít az autentikus és hagyományos helyi szokások ápolására, felidőzésére és a múlt helyi néprajzi gyűjteményének, eszközeinek és építészeti körülményeinek bemutatására.

Fejlesztések/rehabilitáció megvalósításának prioritása

A folyamatos munkarend fenntartása érdekében a funkciók elhelyezésének térbeli és időbeli logisztikája miatt, továbbá az épületek műszaki és funkcionális állapota szempontjából első ütemben a Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár épületének és a Baross téri „Régi óvoda” épület újragondolása a reális cél. A két épület fejlesztése kiemelt prioritásként szerepel a Taksony Nagyközség Önkormányzat 2014-2019 közötti ciklusprogramjában.

Mindkét esetben az épületek áttervezése, átalakítása, korszerűsítése, felújítása szükséges.

Koncepció/rehabilitáció első üteme

A hosszú távú fejlesztés megvalósításához az első lépések megtételéhez a racionálisan megvalósítható funkciótelepítéshez szükséges térigény kiszolgálása a cél.

Első ütemben egy megvalósíthatósági költségbecslés, majd a tervezési program meghatározása után, az épületek felújítására, átalakítására, épületek bontására, új épület tervezésére vonatkozó építészeti tervdokumentációk elkészítése a cél. A megvalósítás fázisa, a megvalósításhoz szükséges pályázatokon való részvétel, a kivitelezési költségek becslések, a megvalósítás időtartama, stb. a tervdokumentációk birtokában lehetséges.

Az érintett épületek fejlesztésével kapcsolatos verziók:

I. A Petőfi Sándor Művelődési Ház és Könyvtár esetében elsősorban szükséges az épület komfortos használatát biztosító új, korszerű szociális blokk építése és az épület állagmegóvó felújítása. Másodsorban az épület mai igényeknek megfelelő használhatósága érdekében szükséges lenne az épület funkciók szempontjából racionálisan történő átalakítása, amely egybeköthető a felújítással. Az átalakításnál az egységes, de részben, igény esetén kisebb terekre történő szeparálás kialakítása a koncepció fő iránya. A tetőtéri bővítési lehetőség megadásával új terek létrehozás válik megvalósíthatóvá, amely többlet igények kielégítését szolgálhatja, bővíti az épület szolgáltatásainak körét, variálhatóbbá teszi a funkciók elhelyezését, dinamikusnak alkalmazkodóvá és mobilabbá teszi az adott időben az adott létszámokhoz szükséges helyiségek körét. A nagyközségeen belül elfoglalt, helyi és átmenő forgalom szempontjából is kiemelt, reprezentatív helyéből adódóan a korszerűsítés révén magasabb minőségében meghatározná a településképet. Az átalakításból és korszerűsítésből adódóan a „kultúrház”, „művház” a település közösségi házává válna: ahol egyszerre találkozhatna a kultúra a politikával, a tudomány a szórakozással, ahol az idősök beszélgetésébe átszűrődne a gyerek zsidvája, a elmélyült tudományt kutatók csendjébe a tánclepek ritmusa, ahol a közösségi élmény, a szórakozás minőségi együttlétet biztosítana, ahol a település közössége a kilincset kézről-kézre adva találkozná egymással.

1. verzió az épület felújítása, új vizesblokk építések (állagmegóvás, szükséges szociális terek kiépítése, rövid távú fenntarthatóság).

2. verzió az épület felújítása, új vizesblokk építése, új, a mai kor igényeinek megfelelő térkapcsolatok kialakítása, a Fő úti szárny bővítése, tetőtér beépítése, új reprezentatív épülettömeg létrehozása (korszerűsítő fejlesztés, bővítés, hosszú távú fenntarthatóság).

II. Baross téri „régí óvoda” esetében szükséges a legracionálisabb funkció telepítésére történő felújítás, átalakítás, vagy a régi épület elbontása és a településképbbe illeszkedő, a falu arculatát erősítő új épület építése.

1. verzió épület felújítása, korszerűsítése, átalakítása, új funkció telepítése (a felújítás mértékétől függő távú fenntarthatóság).

A legoptimálisabb funkcióként a szociális és nappali foglalkoztató elhelyezése valósítható meg. Ebben az esetben a legkisebb mértékű a szükséges beavatkozás, átépítés. A fejlesztés ebben az esetben a korszerűsítésre, felújításra szorítkozik, nagymértékű átalakításra nem.

2. verzió a meglévő épület bontása, új épület megvalósítása (hosszú távú fenntarthatóság).

A meglévő épület nagymértékű átalakítása esetén az irreálisan nagy befektetett felújítási költségek miatt célszerűbb egy új, korszerű, hosszútávon fenntarthatóbb és költségtakarékosabb épület építése, amely karakterében felidézi a meglévő épület által nyújtott kialakult településképet, és amely esztétikailag illeszkedik Taksony meghatározó településszövetébe.

Fontos a településközpont, a művelődési ház parkolóval való ellátása, amit a Baross téri épület udvarán lehet részben biztosítani.